

Kunnskapsdepartementet

Deres ref.

Vår ref.
Saksnr. 2015/2159
Løpenr. 29109/2015
Arkivkode B08

Saksbehandler
Lisbeth Bakkevig
Tlf. 52 74 30 37

Vår dato
19.06.2015

HØRINGSSVAR - NOU 2015:2 - Å HØRE TIL - VIRKEMIDLER FOR ET TRYGT PSYKOSOSIALT SKOLEMILJØ

Formannskapet i Haugesund kommune har i møte 17.06.2015 vedtatt følgende høringsuttalelse:

1. Haugesund kommune støtter statens fem målsettinger for at elevene skal ha et trygt psykososialt skolemiljø:
 - Bedre rettsikkerhet og rettsvern for elevene og en mer effektiv håndheving av opplæringsloven kapittel 9a.
 - Skolekulturer gjennomsyret av nulltoleranse for krenkelser, mobbing, diskriminering og trakassering.
 - Bedre involvering og samarbeid med elever og foreldre.
 - Tydeligere ansvarliggjøring av skoleeieren og skolen og økt kapasitet/kompetanse til å arbeide langsiktig og systematisk med skolemiljø, krenkelser, mobbing, diskriminering og trakassering.
 - Et styrket støttesystem med tydelig ansvars- og oppgavefordeling.
2. Haugesund kommune foreslår følgende endring i punkt 1.6.4.: Tiltak, oppfølging og evaluering skal dokumenteres.
3. Haugesund kommune mener at Fylkesmannen fortsatt må behandle klagesaker etter opplæringslovens §9a-3
4. Haugesund kommune mener det må tilføres statlige midler til å styrke sosialrådgiverfunksjonen på barne- og ungdomstrinnet, skolehelsetjenesten og PPT.

Kommentarer:

Forskning viser at systematisk arbeid over tid gir resultater. Haugesund kommune har siden 2002 hatt alle sine skoler med på Olweusprogrammet mot mobbing og antisosial atferd. Det har vært jobbet systematisk fra både skoleeier og skolenes side. Dette har resultert i nedgang i antall elever som blir mobbet fra 14 % til 4,2 % i tidsperioden 2002 - 2014.

Haugesund kommune har vedtatt nullvisjon vedrørende mobbing. Våren 2015 oppnådde kommunens største ungdomsskole med 500 elever et resultat på 0 % mobbing. 99 % av elevene ved skolen deltok i undersøkelsen. Disse gode resultatene skyldes det systematiske arbeidet som har foregått over tid. Skoleeier følger opp skolene og ser til at prosedyrene som er innbakt i Olweusstandarden følges og at alle skolene sertifiseres. Kommunen ser det som viktig fortsatt å gi støtte til de antimobbeprogrammene som er forskningsbasert, og som viser seg å gi gode resultater.

I innledningen til NOU 2015:2 nevnes mobbing som et samfunnsproblem. Selv om skolen er en av de viktigste arenaene for barn, er det nødvendig å påpeke at krenkelse, mobbing, trakassering og diskriminering også skjer på andre arenaer. Det er derfor viktig å fokusere på at dette er et samfunnsoppgjør der alle må være med for å løse dette problemet.

Høringsinstansen har bedt om å ha spesielt fokus på listen over tiltak i kapittel 1.6. Rådmannen i Haugesund har ingen kommentarer til forslagene i punktene 1.6.1 til 1.6.3 men har endringsforslag og presiseringer til tiltak 1.6.4. til 1.6.8.

1.6.4. Kapittel 15 Økt rettssikkerhet ved tydeliggjøring av kapittel 9a:

I høringsutkastet foreslås det følgende under avsnittet om *Å dokumentere* (s. 241): «*Ofte bør tiltakene, oppfølgingen og evalueringen dokumenteres*» Haugesund kommune mener at dette bør endres til «*Tiltak, oppfølging og evaluering skal dokumenteres.*» Det er et stort behov for å ha dokumentasjon på hva som har skjedd i hver enkelt sak. Dette gjelder både hendelsen, avtalte tiltak, oppfølging og evaluering. Dette vil styrke rettssikkerheten til alle involverte parter.

1.6.5. Kapittel 16 styrket håndheving av brudd på kapittel 9a:

I høringsutkastet foreslås Barneombudet som førsteinstans på klagesaker etter § 9A-10. Fylkesmannen har i dag den myndighet og kompetanse som trengs på dette området (§9a-3). Denne kompetansen bør styrkes ytterligere hos Fylkesmannen.

1.6.6. Kapittel 17 Skoleeierens styring og støtte.

I høringsutkastet foreslås det midler til økt satsing og endring av mandat til PP-tjenesten. Haugesund kommune støtter forslaget til endring, men er imidlertid skeptisk til å overføre midlene fra Statped til skoleeier for å styrke PPT. Haugesund kommune har god erfaring med kompetansen Statped innehar, og frykter at dette støttesystemet kan bli så redusert at Statped ikke har kapasitet til å veilede kommunene i deres arbeid. Det bør tilføres friske midler når kommunen blir tillagt nye oppgaver.

Styrking av det psykososiale arbeidet er avgjørende hvis en skal lykkes med satsingen. Eleven har etter opplæringsloven § 9-2 rett til nødvendig rådgiving om blant annet sosiale spørsmål. Dette gjelder også for barnetrinnet. I Haugesund kommune ble det brukt noe SLT midler for å opprette sosialrådgiver på barnetrinnet. Skolene fikk i oppstarten tilført en liten ressurs. Skolene har gode erfaringer med sosialrådgiver på barnetrinnet. Men ressursen er for liten i forhold til det behovet barnetrinnet etter hvert har fått. Skoleeier må gis mulighet til å styrke sosialrådgivers arbeid både på barne- og ungdomstrinnet. Det bør tilføres statlige midler til dette.

1.6.7.Kapittel 18 Styrket samarbeid med andre – et bedre støttesystem

I høringsutkastet foreslås det å styrke skolehelsetjenesten. Haugesund kommune støtter forslaget om å bevilge frie midler til å styrke skolehelsetjenesten.

1.6.8. Kapittel 19 Å styrke kompetansen

I høringsutkastet foreslås det å vri bruken av de statlige kompetansemidlene til videreutdanning til skolebasert etterutdanning. Skolebasert kompetanseutvikling innebærer at skolen, med ledelse og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass. Dette er en arbeidsform som har stor innvirkning på elevers læring og den er internasjonalt vel anerkjent. Læreren er i følge Hargreaves og Fullan nøkkelen til kvalitet i skolen, men tillegg legger de vekt på det kollektive arbeidet ved skolen. De trekker frem at høyt presterende skoler og skolesystemer er kjennetegnet av at profesjonsgruppen kollektiv er i kontinuerlig utvikling. Forslaget om å vri bruken av de statlige kompetansemidlene til videreutdanning til skolebasert etterutdanning støttes.

Vennlig hilsen

Ole Bernt Thorbjørnsen
Rådmann